

Distriktet i Stockholm
Åsa Larsson, 08-475 01 08
stockholm@av.se

Luftfartsverket
601 79 NORRKÖPING

Rek + mb

Förbud med enligt 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen

Ert org. nr	202100-0795
Arbetsställe	Assistansservice, Arlanda flygplats
Besöksadress	Arlanda flygplats, Stockholm-Arlanda

Beslut

Arbetsmiljöverket förbjuder er, gällande flygplan av typ Beechcraft 1900, att från och med den 15 oktober 2009 förflytta personer med rörelsehinder som kräver bärhjälp, i flygplanstrappan samt i och ur flygplanssätet, om inte följande villkor är uppfyllda:

1. Förflyttning av rörelsehindrade personer ska kunna ske på ett sådant sätt att akuta belastningsskador förhindras.
2. Bärstol eller annan utrustning som den rörelsehindrade förflyttas med ska tekniskt vara säkrad så att den inte kan tippa över sidledes vid transport i trappan.
3. Trappan till flygplanet får inte belastas med högre vikt än den är konstruerad för.
4. Bärstol eller annan utrustning som den rörelsehindrade förflyttas med ska inför lyft till/från flygplanssäte kunna placeras med sidan längs med flygplanssätets sida.

Se 2 och 3 §§ AFS 1998:1 om belastningsergonomi, 1 §, bilaga 1, punkterna 1.2 och 1.3 AFS 2000:1 om manuell hantering samt 2, 3 och 5 §§ AFS 1981:14 om skyddsåtgärder mot skada genom fall samt 3 kap 2 § arbetsmiljölagen (AML).

Arbetsmiljöverket beslutar vidare att detta förbud ska gälla omedelbart.

Beslutet att förbudet ska gälla omedelbart innebär att ni måste uppfylla villkoren i förbudet innan ni fortsätter arbetet. Detta gäller även om förbudet överklagas.

Se 9 kap. 5 § arbetsmiljölagen.

Skäl för beslutet

Den 25 september 2009 inspekterade Arbetsmiljöverket arbetsförhållandena vid assistans av rörelsehindrade på flygplan av typen Beechcraft 1900 och konstaterade då vissa brister i arbetsmiljön. I en underrättelse den 2 oktober 2009 beskrev vi bristerna. Ni fick också besked om våra villkor för att arbetet ska få utföras framöver.

Genom underrättelsen har ni fått möjlighet att yttra er i ärendet enligt 17 § förvaltningslagen. Ni har yttrat er och bl a sagt att

- ni är tveksamma till om utrustning för att säkra bärstolen i trappan kommer att hanteras på ett säkert sätt eller överhuvudtaget användas. Ni avser inte att påbörja ett utvecklingsarbete av sådan utrustning innan det är klarlagt om denna typ av assistanser överhuvudtaget ska och kan genomföras.
- ni i nuläget inte kan garantera att ni inte överskrider den maxvikt flygplanstrappan är konstruerad för, eftersom ni inte fått ett entydigt svar från flygbolaget på frågan om vilka belastningsgränser som gäller.
- ett flygplanssäte måste monteras bort i kabin för att skapa det utrymme som krävs för bärstolen, men att ni inte själva får utföra detta. Ni har heller inte fått svar från flygbolaget angående möjligheten att montera ur ett flygplanssäte inför varje assistans av passagerare som behöver bärhjälp.

Brister

Arbetsmiljöverket kunde vid inspektionen konstatera att trappan upp till flygplanet av typen Beechcraft 1900 är smal och saknar räcken som kan fånga upp en person i händelse av fall. De vajrar som trappan hänger i bedöms inte ge tillräckligt skydd då de enligt er ger vika för belastning från sidan. Bärstolen som används för att förflytta rörelsehindrade i trappan är endast marginellt smalare än trappan och det finns risk att vid förflyttningen hamna utanför trappan med något hjul och då välta med passageraren. Det finns risk för fallskador och även belastningsskador.

Vid inspektionen framkom vidare att flygplanstrappan endast bör belastas med högst två personer samtidigt. Vid bärring belastar normalt tre personer trappan samtidigt. Det kan finnas risk för överbelastning av trappan med en olycka som följd.

Kabinen på flygplanet är trång. Det fria utrymmet i mittgången är 29,5 cm och bärstolen är för bred att dra in i mittgången. En person kan svårigen lyftas över från bärstol till flygplanssäte, då bärstolens placering och väggen framför flygplanssätet förhindrar att arbetstagarna kan arbeta med lämpliga arbetsställningar och arbetsrörelser. Risken för akuta belastningsskador bedöms vara mycket stor vid en sådan förflyttning.

Arbetsmiljöverket gör följande bedömning.

Vid assistans till passagerare med Beechcraft 1900 finns det risk för att arbetstagare drabbas av akuta och/eller allvarliga belastningsskador när de utför förflyttningar av rörelsehindrade som behöver bärhjälp. Det finns också risk för fall, med allvarliga personskador som följd. Arbetsmiljöverket anser därför att det finns skäl att förbjuda er att utföra arbetet så länge som villkoren ovan inte är uppfyllda.

Då tiden för ikraftträdande av förbudet är kort finns det skäl att detta förbud bör gälla även om det överklagas.

Information

Om ni bryter mot förbudet kan detta medföra straffansvar enligt 8 kap. 1§ arbetsmiljölagen.

Följer ni inte förbudet har skyddsombud rätt att, enligt 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen, avbryta det förbjudna arbetet.

Hur man överklagar

Den som vill överklaga Arbetsmiljöverkets beslut ska skriva till Länsrätten i Stockholms län. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till Arbetsmiljöverket (adressuppgifter, se sidfot sidan 1).

Överklagandet ska ha kommit in till Arbetsmiljöverket inom tre veckor från den dag, då den som överklagar fick del av beslutet.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Hemligt telefonnummer behöver dock uppges endast om rätten begär det. Om klaganden är en juridisk person ska istället anges organisationens juridiska beteckning, organisationsnummer, postadress och namn och telefonnummer till en kontaktperson på företaget. Det ska framgå av överklagandet var den klagande kan nås för delgivning. Om

någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till länsrätten,

2. vilket beslut som överklagas med uppgift om Arbetsmiljöverkets ärendenummer samt dagen för beslutet,
3. vilken ändring i beslutet som begärs och
4. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Om klaganden anlitar ett ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

De som har deltagit i beslutet

Ärendet har avgjorts av tillsynsdirektör Håkan Edén, i närvaro av jurist Andreas Tidström och biträdande tillsynsdirektör Anneli Lundh samt efter föredragning av arbetsmiljöinspektörer Åsa Larsson och Gustaf Bäck.

Håkan Edén

Åsa Larsson

Kopia till:

Luftfartsverket, att: Gunnar Salomonsson, Luftfartsverket Passagerarservice,
Box 53, 190 45 STOCKHOLM-ARLANDA

Skyddsombudet Dennis Cederquist, Luftfartsverket Passagerarservice, Box 53,
190 45 STOCKHOLM-ARLANDA

Huvudskyddsombudet Birgitta Sahlin, Luftfartsverket, Box 53, 190 45
STOCKHOLM-ARLANDA

NEX Time Jet AB, Frösundaviks allé 15, 169 70 SOLNA

Transportstyrelsen, att: Inger Lindström, Vikboplan 7, 601 73 NORRKÖPING

Torsby Flygplats AB, c/o Torsby Kommun, 89 Torsby Flygplats,
685 80 TORSBY

Hagfors Flygplats/Hagfors Kommun, Hagfors Flygplats, 683 93 RÅDA

Härjedalen Sveg Airport/Härjedalens Kommun, Medborgarhuset, 842 80 SVEG

AB Dalaflyget, Mora-Siljan Flygplats, Flygplatsvägen Vinåsheden
792 91 MORA

